

Procedura odwoławcza w perspektywie finansowej 2014–2020

W latach 2014–2020 obowiązuje nowa procedura odwoławcza wobec negatywnej oceny projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Jest ona zbliżona do poprzedniej, ale zawiera kilka nowych rozwiązań.

Procedura odwoławcza w projektach współfinansowanych z funduszy europejskich została szczegółowo opisana w rozdziale 15 ustawy z 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej na lata 2014–2020 (dalej: ustawa wdrożeniowa). Zgodnie z nią, decyzja o dofinansowaniu projektu może zostać podjęta, jeżeli projekt spełnia wszystkie kryteria, na podstawie których został wybrany do dofinansowania. Wnioskodawcę o wynikach oceny projektu poinformuje właściwa instytucja, przesyłając pisemną informację zawierającą uzasadnienie dokonanej oceny, wraz z podaniem liczby punktów otrzymanych przez projekt lub informacji o spełnieniu albo niespełnieniu kryteriów wyboru projektów.

O środkach unijnych piszemy również na **str. 31**.

Z negatywną oceną projektu można mieć więc do czynienia w przypadku, gdy projekt nie uzyskał wymaganej liczby punktów lub nie spełnił kryteriów wyboru projektów (na skutek czego nie może być wybrany do dofinansowania albo skierowany do kolejnego etapu oceny) lub gdy projekt uzyskał wymaganą liczbę punktów bądź spełnił kryteria wyboru projektów, jednakże kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na wybranie go do dofinansowania. Jeśli wystąpi przynajmniej jedna ze wskazanych okoliczności, wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia protestu w celu ponownego sprawdzenia złożonego wniosku w zakresie spełniania kryteriów wyboru projektów. Protest powinien być wniesiony do właściwej instytucji

w formie pisemnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia informacji o wynikach oceny projektu.

Wymogi formalne protestu

Protest powinien zawierać następujące elementy formalne:

- 1) oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu,
- 2) oznaczenie wnioskodawcy,
- 3) numer wniosku o dofinansowanie projektu,
- 4) wskazanie kryteriów wyboru projektów, z których oceną wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem,
- 5) wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem,
- 6) podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania wnioskodawcy.

Jeśli wniesiony protest nie spełnia tych wymogów lub zawiera oczywiste omyłki, właściwa instytucja wezwie wnioskodawcę do jego uzupełnienia lub poprawienia w nim oczywistych omyłek, w terminie siedmiu dni (liczonych od dnia otrzymania wezwania) pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia. Należy jednak pamiętać, że uzupełnienie protestu może dotyczyć wyłącznie wymogów formalnych wskazanych w pkt 1–3 i 6.

W dalszej kolejności właściwa instytucja rozpatruje protest, weryfikując prawidłowość oceny projektu

w zakresie wskazanych kryteriów i podniesionych zarzutów w terminie nie dłuższym niż 30 dni, licząc od dnia jego otrzymania. Okres ten może ulec wydłużeniu w przypadku, gdy w trakcie rozpatrywania protestu konieczne będzie skorzystanie z pomocy ekspertów – wówczas nieprzekraczalny termin rozpatrzenia protestu może być przedłużony do 60 dni.

W rozpatrywaniu protestu, w autokontroli, a także w ponownej ocenie nie mogą brać udziału osoby, które były zaangażowane w przygotowanie projektu lub jego ocenę (do wyłączenia tychże osób znajdzie odpowiednie zastosowanie art. 24 § 1 ustawy z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego).

Skarga do sądu administracyjnego

W przypadku nieuwzględnienia protestu, negatywnej ponownej oceny projektu lub pozostawienia protestu bez rozpatrzenia wnioskodawca może wnieść skargę do sądu administracyjnego. Podejmując decyzję o złożeniu skargi do właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego, należy mieć na względzie liczne odrębności przewidziane ustawą wdrożeniową względem reguł określonych w ustawie z 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

W pierwszej kolejności należy pamiętać o 14-dniowym terminie na wniesienie skargi, liczonym od dnia otrzymania informacji o negatywnym wyniku oceny wniosku, bezpośrednio do właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego wraz z kompletną dokumentacją w sprawie obejmującą wniosek o dofinansowanie, informację o wynikach oceny projektu, wniesiony protest oraz informację o wynikach procedury odwoławczej. **Wniesienie skargi wiąże się także z obowiązkiem uiszczenia opłaty sądowej w wysokości 200 zł.**

Po skutecznym wniesieniu skargi wojewódzki sąd administracyjny ma obowiązek wydać rozstrzygnięcie w terminie 30 dni od dnia jej wniesienia. W wyniku rozpoznania skargi sąd może:

- 1) uwzględnić skargę,
- 2) oddalić skargę w przypadku jej nieuwzględnienia,
- 3) umorzyć postępowanie w sprawie, jeżeli jest ono bezprzedmiotowe.

Skarga kasacyjna

Stronie niezadowolonej z rozstrzygnięcia sądu administracyjnego pozostaje wniesienie skargi kasacyjnej

bezpośrednio do Naczelnego Sądu Administracyjnego w terminie 14 dni od dnia doręczenia wyroku. Należy przy tym pamiętać, że **skarga kasacyjna powinna być, co do zasady, sporządzona przez adwokata lub radcę prawnego**. Prawomocne rozstrzygnięcie NSA, polegające na oddaleniu skargi, odrzuceniu skargi albo pozostawieniu skargi bez rozpatrzenia, kończy procedurę odwoławczą oraz procedurę wyboru projektu. Jednocześnie należy zastrzec, że w przypadku, gdy na jakimkolwiek etapie postępowania w zakresie procedury odwoławczej wyczerpana zostanie kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach działania, właściwa instytucja, do której wpłynął protest, pozostawia go bez rozpatrzenia, informując o tym na piśmie wnioskodawcę (kierując jednocześnie pouczenie o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego). Natomiast sąd, uwzględniając skargę – w przypadku wyczerpania alokacji – stwierdza wyłącznie, że ocena projektu została przeprowadzona w sposób naruszający prawo i nie przekazuje sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Różnice w stosunku do lat 2007–2013

Analiza postanowień nowej ustawy wdrożeniowej wskazuje, że przyjęte przez ustawodawcę rozwiązania dla procedur odwoławczych w nowej perspektywie finansowej zasadniczo nie będą odbiegać od tych funkcjonujących w latach 2007–2013. Do nowości można zaliczyć zwłaszcza uregulowanie na poziomie ustawowym możliwości uzupełnienia braków formalnych protestu, wskazanie przesłanek zakończenia procedury odwoławczej i wyboru projektu czy też określenie terminów związanych z rozpatrywaniem odwołań na etapie przedsądowym. Nie oznacza to jednak, że wnioskodawcy mający praktykę we wnoszeniu środków ochrony prawnej nie będą mogli wykorzystać wiedzy i doświadczenia zdobytego w trakcie poprzedniego okresu programowania. W każdym razie, jak zawsze, przyda się w tym zakresie pomoc doświadczonych prawników. ■

PODSTAWY PRAWNE

- ▶ ustawa z 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej na lata 2014–2020 (Dz.U. z 2014 r. poz. 1146; ost. zm. Dz.U. z 2015 r. poz. 378)
- ▶ ustawa z 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (j.t. Dz.U. z 2012 r. poz. 270; ost. zm. Dz.U. z 2015 r. poz. 658)
- ▶ art. 24 § 1 ustawy z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz.U. z 2013 r. poz. 267; ost. zm. Dz.U. z 2015 r. poz. 702)